

Salla Kettula

Teatterifestivaalin oheisohjelmiston tuotantoprosessin kehittäminen

Encorebaana-ravintolafestivaali, Tampereen Teatterikesä

Opinnäytetyö

Kevät 2017

SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

SeAMK

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: Liiketoiminta ja kulttuuri

Tutkinto-ohjelma: Kulttuurituotannon tutkinto-ohjelma

Suuntautumisvaihtoehto: Sosiokulttuurinen työ

Tekijä: Salla Kettula

Työn nimi: Teatterifestivaalin oheisohjelmiston tuotantoprosessin kehittäminen. Encorebaana-ravintolafestivaali, Tampereen Teatterikesä

Ohjaaja: Jussi Kareinen

Vuosi: 2017

Sivumäärä: 31

Liitteiden lukumäärä: 0

Tämän opinnäytetyön ja siihen yhdistetyn tuotantosuunnittelijan työnkuvan tarkoituksena on tarkastella Tampereen Teatterikesä -festivaalin alaohjelmiston, ravintolafestivaali Encorebaanan tuotantoprosessia tämänhetkisine haasteineen. Tavoitteena on soveltaa tapahtumatuotannon projektinhallintamallia Encorebaanan tapaukseen, ja saada tulokseksi konkreettisia kehitysehdotuksia tulevaisuutta varten. Opinnäytetyön toimeksiantaja on Tampereen Teatterikesä, jonka oheisohjelmisto Encorebaana-ravintolafestivaali on ollut jo kahdenkymmenen vuoden ajan.

Opinnäytetyön aineistona käytetään tuotantosuunnittelijan työnkuvan aikana kesällä 2016 osallistuvan havainnoinnin keinoin kerättyä materiaalia, joka on koostettu työpäiväkirjaksi. Lisäksi aineistona käytetään teemahaastattelun avulla Tampereen Teatterikesältä, sekä Encorebaanan yhteistyökumppaneilta Sokos Hotels Tampereelta ja Pirkanmaan Osuuskaupalta kerättyä haastattelumateriaalia.

Opinnäytetyön teoreettisena viitekehyksenä toimii projektinhallinnan kymmenen vaihetta tapahtumatuotantoon sovellettuna, johon reflektoin erityisesti vuoden 2016 Encorebaanan tuotantoprosessia. Lopussa esitetään kehitysehdotuksia ohjelmakokonaisuuden tuotantoprosessin parantamiseksi tulevaisuutta ajatellen.

Avainsanat: projektinhallinta, tapahtumatuotanto, festivaalituotanto, kulttuuritapahtumat, teatterikesä

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: SeAMK School of Business and Culture

Degree programme: Cultural Management

Specialisation: Socio-cultural work

Author: Salla Kettula

Title of thesis: Development of the production process of a theatre festival's sub-programme. Encorebaana Club Festival, Tampere Theatre Festival

Supervisor: Jussi Kareinen

Year: 2017

Number of pages: 31

Number of appendices: 0

This thesis and the added employment as a production coordinator aim to study the production process and current challenges of Tampere Theatre Festival's sub-programme Encorebaana Club Festival. The aim of this thesis is to adapt an event organizing related project management model to the needs of Encorebaana Club Festival and to result in concrete ways to develop this sub-programme for the future. The client organization of this thesis is Tampere Theatre Festival, part of which Encorebaana Club Festival has been for twenty years today.

The data of this thesis was gathered through observations and written materials from the author's employment as a production coordinator to the programme during summer 2016, which have then been composed to a journal. Second method for gathering data for this thesis was a half-structured pair interview of the representative of Tampere Theatre Festival and Encorebaana Club Festival's partners Sokos Hotels Tampere and Pirkanmaan Osuuskauppa.

The theoretical frame of this thesis bases on the Ten Steps of Project Management model, which is adapted to event management. The production process of Encorebaana Club Festival 2016 also reflects to the model, reinforcing the theory. The results for developing the sub-programme are presented at the end of this thesis.

Check technical terms with your adviser or client organisation/company. Avoid unnecessary words. Sensible maximum length of the abstract is 200 words, but 50 – 100 words may suffice. Text should fit into one page. Use style OmaTiivistelmä.

Keywords: project, management, culture, event production

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
SISÄLTÖ.....	4
Kuva-, kuvio- ja taulukkoluettelo.....	5
Käytetyt termit ja lyhenteet.....	6
1 JOHDANTO.....	7
2 TAMPEREEN TEATTERIKESÄ.....	8
2.1 Opinnäytetyön toimeksiantaja: Tampereen Teatterikesä -festivaali.....	8
2.2 Ravintolafestivaali Encorebaana.....	9
2.2.1 Encorebaanan tuotannon vuosikello.....	10
3 PROJEKTIHALLINTA TAPAHTUMATUOTANNOSSA.....	12
3.1 Tuottaja tapahtuman projektinjohtajana.....	12
3.2 Projektinhallinnan kymmenen vaihetta.....	13
3.3 Projektina musiikkitapahtuma – järjestämisen erityispiirteet.....	16
4 AINEISTO JA MENETELMÄT.....	19
4.1 Osallistuva havainnointi.....	19
4.2 Teemahaastattelut 2.11.2016 ja 24.11.2016.....	20
5 KEHITYSEHDOTUKSET ENCOREBAANAN TUOTANTOPROSESSIIN.....	22
5.1 Tavoitteiden asettaminen: kohderyhmäajattelu vs. tilat.....	22
5.2 Tuotantoprosessin aikataulutus.....	23
5.3 Encorebaanan ohjelmiston sisältösuunnittelu.....	24
5.4 Tiedotus- ja markkinointisuunnitelma.....	25
6 POHDINTA.....	26
LÄHTEET.....	29
AINEISTOT.....	30

Kuva-, kuvio- ja taulukkoluetelo

Kuva 1 Suunnitteluvaiheen tapahtumatuotannon jaottelu 13

Kuva 2. Projektinhallinnan kymmenen vaihetta 14

Käytetyt termit ja lyhenteet

Encorebaana	Tampereen Teatterikesän alaohjelmisto, ravintolafestivaali
Projekti	Suunnitelmallinen hanke jonkin tavoitteen saavuttamiseksi.
Projektinhallinta	Resurssien organisointi ja hallinta niin, että projekti voidaan päättää sille asetettujen tavoitteiden mukaisella sisällöllä ja laadulla.
Tuotantoprosessi	Eri tuotantovaiheiden muodostama ketju. Tapahtumatuotannossa lähtökohtaisesti suunnittelu, toteutus ja jälkimarkkinointi.

1 JOHDANTO

Toimin vuonna 2016 Tampereen Teatterikesä -festivaalin Encorebaana -ohjelmiston tuotantosuunnittelijana. Työt aloittaessani Teatterikesän toiminnanjohtaja totesi, ettei ravintolafestivaali Encorebaanaa ole sen kaksikymmenvuotisen historian aikana tarkasteltu kertaakaan kehittämishankkeen näkökulmasta. Työsuhteeni jatkuessa huomioni kiinnittyi pian Encorebaanan tuotantoprosessiin, ja havaitsin ohjelmiston toimintamalleissa kehittämiskohteita. Encorebaana on Teatterikesän ravintolaympäristöön sijoittuva järjestetty ilmaisohjelmisto, joka toteutetaan yhteistyössä Sokos Hotels Tampereen sekä Pirkanmaan Osuuskaupan kanssa.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on tuotantosuunnittelijan työhöni pohjautuvan osallistuvan havainnoinnin sekä yhteistyökumppaneiden ja järjestäjäorganisaation haastattelujen perusteella kerätä tietoa Encorebaanan tuotantoprosessista, analysoida prosessin nykytilaa, ja tehdä kehitysehdotuksia tulevaisuutta varten.

Tarkoituksena on soveltaa tapahtumatuotannon projektinhallintamallia Encorebaanan tapaukseen ja saada tulokseksi konkreettisia kehitysehdotuksia tulevaisuutta varten. Opinnäytetyön toimeksiantaja on Tampereen Teatterikesä, jonka oheisohjelmisto Encorebaana-ravintolafestivaali on ollut jo kahdenkymmenen vuoden ajan.

Opinnäytetyön aineisto on kerätty laadullisen tutkimuksen keinoin. Aineistona käytetään tuotantosuunnittelijan työnkuvan aikana kesällä 2016 osallistuvan havainnoinnin keinoin kerättyä materiaalia, joka on koostettu sittemmin työpäiväkirjaksi. Lisäksi aineistona käytetään teemahaastattelun avulla Tampereen Teatterikesältä, sekä Encorebaanan yhteistyökumppaneilta Sokos Hotels Tampereelta ja Pirkanmaan Osuuskaupalta kerättyä haastattelumateriaalia.

Opinnäytetyön teoreettisena viitekehyksenä on projektinhallinnan kymmenen vaihetta tapahtumatuotantoon sovellettuna, johon reflektoin erityisesti vuoden 2016 Encorebaanan tuotantoprosessia. Lisäksi olen poiminut teoriaa täydentämään musiikkitapahtuman järjestämiseen liittyviä erityispiirteitä.

Lopussa esitetään kehitysehdotuksia ohjelmakokonaisuuden tuotantoprosessin parantamiseksi tulevaisuutta ajatellen.

2 TAMPEREEN TEATTERIKESÄ

2.1 Opinnäytetyön toimeksiantaja: Tampereen Teatterikesä -festivaali

Tampereen Teatterikesä on yksi Euroopan merkittävimmistä teatterifestivaaleista, joka toimii näyteikkunana sekä suomalaisen että kansainvälisen teatterin parhaimmiston vuosittain elokuun ensimmäisellä kokonaisella viikolla. Teatterikesän korkealaatuinen ohjelmisto esittelee 2000-luvun draamaa, klassikoita, tanssiteatteria ja katuteatteria. (Teatterikesä lyhyesti 2016.)

Syksyllä 1968 Tampereen kaupunki ryhtyi Tampereen Teatterikesä ry:n perustajajäseneksi, ja kaupungin johdolla teatteripiirit alkoivat suunnitella ensimmäistä festivaalia seuraavalle elokuulle. Muut perustajatahot olivat Tampereen Teatterikerho, Tampereen Työväen Teatteri, Tampereen Teatteri sekä kummankin teatterin näyttelijäyhdistykset. (Teatterikesän historia 2017.) Vuonna 2016 Tampereen Teatterikesä on myytyjen lippujen perusteella Suomen kahdeksanneksi suurin festivaali (Finland Festivals 2017).

Festivaali työllistää vuoden ympäri kolme henkilöä: toiminnanjohtajan, tiedottajan ja hallintosihteerin. Tämän lisäksi tuottajiksi ja tuotantosuunnittelijoiksi on palkattu keväät-kesä -kaudeksi 7 henkilöä (vuonna 2016). Lisäksi määräaikaisessa työsuhhteessa työskentelevät lipunmyynnin vastaava ja kansainvälisten asioiden koordinaattori. (Tampereen Teatterikesä 2016 ohjelmalehti, 38.) Festivaali työllistää myös useita harjoittelijoita tuotantoon, viestintään ja lipunmyyntiin paitsi opiskelijaharjoittelijoina, myös työmarkkinatuen avulla (Parviainen & Rosendahl 2016).

Teatterikesä koostuu tänä päivänä yhteensä viidestä eri ohjelmistosta: pääohjelmistosta, ohjelmateltasta, Tapahtumien yöstä, OFF Tampereesta sekä ravintolafestivaali Encorebaanasta. Lisäksi muu ohjelmisto -osio tarjoaa vuosittain teatterialan koulutuksia, seminaareja ja työpajoja.

Pääohjelmiston valitsee festivaalin taiteellinen johtoryhmä, ja se on Teatterikesän taiteellinen runko. Ohjelmistoon kutsutaan vuosittain noin 20 ryhmää, joista noin kolmasosa ulkomailta, ja loput Suomesta.

Ohjelmateltoa rakennetaan Tampereen Keskustorille, ja sen esitykset järjestetään festivaaliviikon tiistaista lauantaihin. Ohjelmateltoa tuotetaan yhdessä Tampereen Teatterin Palvelu Oy:n kanssa, joka hallinnoi myös teltan anniskeluoikeutta.

OFF Tampere tarjoaa avoimen näyttämön kaikille Teatterikesään omalla kustannuksellaan esiintymään haluaville taiteilijoille ja ryhmille. Oheisfestivaaliin osallistuu vuosittain noin 30 esiintyvää ryhmää.

Tapahtumien Yö järjestetään Teatterikesäviikon torstaina sekä perjantain vastaisena yönä. Tapahtumien yön tuottavat yhdessä Teatterikesä, kymmenet eri tampere-laistahot, mm. yhdistykset, yritykset, seurakunnat ja kaupunki sekä yksittäiset ka-tuesiintyjät.

Lisäksi festivaaliviikon aikana muu ohjelmisto -nimikkeeseen alle kootaan erilaisia teatterialan koulutuksia, keskusteluita, seminaareja, työpajoja ja tapaamisia. (Teatterikesä lyhyesti 2016.)

2.2 Ravintolafestivaali Encorebaana

Encorebaana on yleisölle ilmainen, ohjelmallinen ravintolafestivaali. Ohjelmisto koostuu monipuolisista, ravintolatiloihin soveltuvista esityksistä. Encorebaana järjestetään yhteistyössä Pirkanmaan Osuuskaupan ravintoloiden ja Sokos Hotels Tampereen kanssa. (Teatterikesä lyhyesti 2016.) Encorebaanaa on järjestetty kahdenkymmenen vuoden ajan ja toteutettu tämänhetkisten yhteistyökumppaneiden kanssa jo 13 kertaa. Vuonna 2016 mukana oli 10 esiintyvää ryhmää, ja yhteensä 12 esitystä. (Tampereen Teatterikesä ry, toimintakertomus 2016).

Ohjelmiston esitykset ovat 1 – 1½ tunnin mittaisia, ja ne toteutetaan Teatterikesäviikon tiistaista perjantaihin yhteistyökumppaneiden ravintoloissa ja baareissa ilta-aikaan. Vuonna 2016 poikkeuksen ravintolaympäristöön muodosti pilottikokeiluna ensimmäistä kertaa mukana ollut Sokos Tampere -tavaratalo, jossa järjestettiin ohjelmiston esityksistä 3. Ohjelmistossa on sen historian aikana nähty muun muassa improvisaatiota, stand-upia, runonlausuntaa, lauluiltoja sekä bändien keikkoja. Esiintyjille maksetaan Encorebaanassa esiintymisestä korvaus.

Esiintyjäehdokkaat kokoaa ohjelmiston tuotantosuunnittelija, joista yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa ohjelmistopalaverissa valitaan tulevan kesän esiintyjät. Tuotantosuunnittelijan toimenkuva ohjelmistossa on hyvin tyypillinen tuottajan työnkuva muun muassa ideoinnin ja suunnittelutyön vetäjänä, innostajana, neuvottelijana, tuotekehittäjänä, ongelmanratkaisijana ja talousvastaavana (Saksala 2015, 179). Encorebaanan yhteistyökumppanit Sokos Hotels Tampere sekä Pirkanmaan Osuuskauppa puolestaan tarjoavat esiintymistiloiksi ravintolatiloihin, tapahtumasponsoroinnin esitysten järjestämiseksi sekä markkinointiviestintää omissa kanavissaan. Ohjelmistoon osallistuvat tapahtumapaikat vaihtuvat vuosittain, ja ravintolaympäristö vaikuttaa Encorebaanan sisältöön, sillä ravintolat, baarit ja pubiympäristöt harvoin ovat suunniteltuja esimerkiksi teatteri –tai tanssiryhmien tarpeisiin. Vaikka Encorebaanan esiintyjähistoria on laaja ja taiteenaloja rikkova, painottuu ohjelmisto yleensä tilojen vaatimista syistä musiikillisiin esityksiin.

Encorebaanan esitykset ovat yleisölle pääsymaksuttomia, ja ne järjestetään Teatterikesäviikon tiistaista perjantaihin ilta-aikaan. Vuonna 2016 tapahtuman ajankohta oli 2.-5.8 (Teatterikesä lyhyesti 2016).

2.2.1 Encorebaanan tuotannon vuosikello

Encorebaanan tuotantosuunnittelija työskentelee Teatterikesän palkallisena työntekijänä noin 3,5 kuukauden ajan huhtikuun ja elokuun välillä. Huhtikuun aikana yksittäisiä työpäiviä kertyy muutamia, ja festivaaliviikon aikana työpäivät ovat noin 12-tuntisia. Seuraavassa on jaoteltu tuotantosuunnittelijan työnkuvan mukaan vuoden 2016 tapahtuman tuotantovaiheet kuukausittain.

Huhtikuun loppu

- teatterikesään suoraan saapuneiden esiintyjäyhteydenottojen purkaminen ja kontaktointi
- tuotantosuunnittelijan itse suunnitteleminen esiintyjien kontaktointi
- sisäisen viestinnän aloittaminen yhteistyökumppaneiden kanssa

Toukokuu

- koko tuotannon aikataulutusta ja sisältösuunnittelu

- budjetointi
- esiintyjien materiaalien kokoaminen ohjelmistopalaveriin
- yhteistyökumppanuuden / sponsoroinnin mahdolliset sopimuspäivitykset
- ohjelmistopalaveri yhteistyökumppaneiden kanssa, jossa myös kohderyhmän segmentointia

Kesäkuu

- esitysten aikataulut
- esiintyjäsopimusten teko ja raiderien koonti
- lupa-asiat, turvallisuus – ja pelastussuunnitelmat
- tekninen tilasuunnittelu ja tekniikan tilaus
- tapahtumapaikkojen tiedottaminen ja muu viestintä tapahtumasta
- markkinointimateriaalin kokoaminen, nettisivut erityisesti kuntoon
- sosiaalisen median aikataulutusta ja sisällöntuotantoa
- ohjelmiston julkistus kesäkuun lopussa

Heinäkuu

- markkinointimateriaali tabloid-lehteen, oikoluku
- flyerit ja julisteet teetettävä ja toimitettava tapahtumapaikoille
- Teatterikesän muut loput markkinointiviestinnän materiaalit
- Pirkanmaan Osuuskaupan ja Sokos Hotels Tampereen markkinointikanavien materiaalien toimitus
- Encorebaanan työntekijäpaitojen tilaaminen
- tapahtuma-ajan läpiviennin henkilöresursointi ja delegointi

Elokuu

- festivaaliviikko elokuun toisella viikolla, Encorebaana tiistaista perjantaihin
- tapahtumapäivinä esitysten rakentaminen, stage managerina toimiminen sekä purku
- esitysten katsojamäärien kerääminen lopputilastointia varten
- laskutusseuranta
- teosto-ilmoitukset
- kiitokset, dokumentointi ja loppuraportointi

3 PROJEKTINHALLINTA TAPAHTUMATUOTANNOSSA

3.1 Tuottaja tapahtuman projektinjohtajana

Yksittäinen tapahtumatuotanto on aina projekti, eli sillä on alku ja loppu, ja se on laajuudeltaan rajattu. Projektilla on siis myös määrätty resurssit, yksiselitteiset tavoitteet ja oma organisaatio. Projektilla on aina tilaaja tai omistaja, joka määrittelee projektin tavoitteen, aikataulun, resurssit ja sisällön, sekä projektinvetäjä, joka vastaa näiden määrittelyiden paikkansapitävyydestä. Tapahtuman järjestäminen vaatii hyvää organisointikykyä ja resurssienhallintaa, ja tapahtumahankkeessa projektinvetäjä on nimenomaan tuottaja. (Saksala 2015, 169-170.)

Tuottaja on projektin kaiken tekemisen taustalla. Tapahtumatuotannosta puhuttaessa voitaisiin tiivistää, että tuottaja varaa tilat, hankkii luvat ja rahoituksen, kokoaa tiimin tapahtuman toteuttajiksi, suunnittelee ohjelman, tiedottaa tapahtumista tai rekrytoi tiedotustiimin, luo yhteishengen ja huolehtii lopputuloksen vastaavan alkuperäistä visiota. Tuottajan tehtäväkuva muuttuu ja täydentyy aina projektin, tuotannon, ominaispiirteiden mukaan. (Saksala 2015, 14.)

Projektinjohtajan ominaisuudessa tuottajan työstä voidaan erottaa kolme perusulottuvuutta: itsensä johtaminen, ihmisten johtaminen ja asioiden johtaminen (Saksala 2015, 15). Itsensä johtamisen ulottuvuuksia voivat olla esimerkiksi oman osaamisen kehittäminen ja ajanhallinta, ihmisten johtamisen taas vuorovaikutustaidot, verkostoituminen ja yhteisöllisyys. Asioiden johtamisesta Saksala (2015) nostaa esiin muun muassa budjetoinnin, tuotekehityksen, markkinoinnin ja neuvottelutaidot. Nämä muodostavat tuottajan vastuiden ja kompetenssien kolmiomallin, jonka pohjalta voi todeta, että tapahtumatuottajan projektinhallinnassa korostuvat erityisesti tavoitteellisuus, johtaminen ja luovuus (Saksala 2015, 15-16).

Tuottajan työ ihmisten johtajana on nimenomaan luovien ihmisten johtamista asian-tuntijaorganisaatiossa, joissa johtaminen ei onnistu perinteisellä alaisia suoraan ohjeistavalla johtamistyyllillä. Hyvä ihmisten johtaminen vaatii myös hyvää itsensä johtamista, sekä tietenkin työntekijöiden innostamista ja hyvinvointijohtamista. (Saksala 2015, 41-42).

3.2 Projektinhallinnan kymmenen vaihetta

Häyrinen ja Vallo (2016) jakavat tapahtumaprosessin kolmeen laajempaan vaiheeseen: suunnittelu-, toteutus sekä jälkimarkkinointivaiheeseen. Näistä laajin on suunnitteluvaihe, johon tulisi varata 75 prosenttia koko tapahtumaprosessin toteuttamiseen varatusta ajasta. Suunnitteluvaihe sisältää projektin käynnistyksen, ideoinnin, vaihtoehtojen tarkastuksen, päätöksenteon sekä varmistamisen, ja käytännön organisoinnin. Toteutusvaiheeseen varattava aika on korkeintaan 10 prosenttia tapahtuman kokonaistoteutusajasta, ja jälkimarkkinointiin 15 prosenttia. (Häyrinen & Vallo, 2016, 189.)

Projektin alkuvaiheessa pätee vanha sanonta ”hyvin suunniteltu on puoliksi tehty”. Häyrisen ja Vallon (2016, 191) mukaan tapahtumaprosessin suunnittelu on vaiheista aikaa vievin. Suunnitteluvaiheen tapahtumatuotanto kannattaa Häyrisen ja Vallon (2016, 192-193) mukaan jakaa vielä kolmeen osa-alueeseen: sisällön tuotantoon, tekniseen tuotantoon ja kaupalliseen tuotantoon.

Kuva 1. Suunnitteluvaiheen tapahtumatuotannon jaottelu (Häyrinen & Vallo 2016, 192-193)

Saksalan (2015, 170) esittämä kymmenvaiheinen projektinhallintamalli tukee edellä esiteltyä perusrunkoa, ollen kuitenkin hieman laajemmin avattu ja siten sovellettavissa monenlaisiin tuotantoihin.

Kuva 2. Projektinhallinnan kymmenen vaihetta (Saksala 2015).

Tapahtumatuotannon projektinhallinnan, ja erityisesti sisältösuunnittelun ensimmäinen vaihe on asettaa selkeät tavoitteet tapahtumalle. Tavoitteet asetetaan esittämällä strategisen ja operatiivisen kolmion mukaiset kysymykset: miksi tapahtuma järjestetään, kenelle tapahtuma järjestetään, mitä, missä ja milloin tapahtumaa ollaan järjestämässä, miten tapahtuma järjestetään, millainen tapahtuman sisältö on, ja kuka tapahtuman järjestää tai kuka sitä johtaa. Kun strategiset ja operatiiviset kysymykset yhdistetään, saadaan käytännössä määritettyä kaikki tapahtumaprojektin ydinosa-alueet: tavoite, kohderyhmä, lähtökohdat, prosessi, sisältö sekä vastuuhenkilöt. (Häyrinen & Vallo 2016, 121-122.) Alusta asti tulisi myös määritellä loppu-

arvioinnin laatuksiteerit, eli miten tapahtuman onnistumista mitataan. Mittareita voivat olla esimerkiksi tietyn yleisömäärän tai näkyvyyden saavuttaminen. (Saksala 2015, 172.); Häyrinen & Vallo 2016, 121-128.)

Saksalan (Saksala 2015, 173) hallintamallin 2. kohdan mukaan koko tuotantoprosessi kannattaa aikatauluttaa raa'asti jo ennen varsinaista suunnitteluvaihetta tavoitteiden realisoimiseksi. 3. kohdan vaiheistaminen ja organisointi taas tukee selkeiden osioiden luomista, ja vastuuhenkilöiden määrittämistä.

Riippuvuuksien hallinnalla tarkoitetaan tuotannon eri osioiden keskinäisten riippuvuussuhteiden hallintaa. Tilanteet, joissa jostain tekijästä riippuva asia hidastaa toisen prosessin toteutumista, tulisi listata etukäteen solmupisteiksi. Logistiikka tulee optimoida tarkastamalla materiaalien toimitusajat. (Saksala 2015, 174.)

Projektinhallintamallin 5. kohdan resursointi tähtää realistisen ja yksityiskohtaisen työsuunnitelman tekemiseen. Tähän kuuluu osaavan henkilökunnan ja talkoolaisresurssien saatavuuden suunnittelu, sekä suunnitelmien pohjalta tarkennetun budjetin laatiminen. Budjetin toteutumista tulee seurata tarkasti läpi koko projektin. (Saksala 2015, 174-175.)

Tapahtuman tuottaminen on projektin kokonaisjohtamista, ja vie paljon aikaa. Tuottajan tulee välttää oman kapasiteettinsa yliarviointia, ja luoda optimaalinen työnjako roolittaen henkilöresursseja ja delegoiden töitä.

Riskien minimoimiseksi projektille pitää tehdä riskianalyysi, jota päivitetään tuotannon edetessä. Tähän liittyy olennaisesti asianmukaisten kirjallisten sopimusten laatiminen, sekä viranomaismääräysten, lakien ja ohjeistusten tiedottaminen, tekijänoikeusasiat, työturvallisuus sekä budjetin ja likviditeetin tarkkailu. Onnistuneen projektinhallinnan takaamiseksi on jatkuvasti tarkkailtava, mitkä tekijät voisivat saattaa onnistumisen vaakalaudalle. (Saksala 2015, 175-176.)

Projektin onnistumisen kannalta on ehdottoman tärkeää, että kaikki oleellinen tieto saavuttaa oikeat henkilöt oikeaan aikaan. Hyvä sisäinen viestintä, sidosryhmien ajan tasalla pitäminen sekä kattavat sisäiset palaverit vähentävät osaltaan myös

edellä mainittuja riskitekijöitä. Tuotannon dokumentointi jokaisessa projektivaiheessa on erityisen tärkeää tulevaisuuden ohjeistuksia ja tuotantosuunnittelua varten. (Saksala 2015, 176-177.)

Tiedotus – ja markkinointisuunnitelman laatiminen projektille tulee tehdä jo suunnitteluvaiheen alussa. Strategiset ydinkysymykset auttavat kohderyhmäajattelussa, ja suunnitelmaan kirjataan keinot ryhmien tavoittamiseksi. Tiedotukseen ja markkinointiin voi myös roolittaa tiedottajan vain näitä tehtäviä varten. (Saksala 2015, 177.)

Saksalan (Saksala 2015, 178) kymmenen kohdan projektinhallintamallin viimeiseen osioon on tiivistetty koko tuotantoprosessin alku, keskikohta ja loppu. Projektin aloitus tulisi suunnitella aina innostavaksi, seuranta tulee tehdä säännöllisesti projektin edistyessä, projektin päättyminen on huomioitava selkeästi. Tätä viimeistä kohtaa voisi ajatella myös Häyrisen ja Vallon (2016, 198) kuvaama tapahtuman toteutusvaiheena, joka koostuu rakennuksesta (alku), tapahtuma-ajasta (keskikohta) ja purusta (loppu). Toteutusvaiheeseen varattava aika on korkeintaan 10 prosenttia tapahtuman kokonaistoteutusajasta (Häyriinen & Vallo 2016, 189). Tapahtuma-aikaa voi Häyrisen ja Vallon (2016) mukaan jäsenellä esimerkiksi tapahtumapolun ja tapahtuman käsikirjoittamisen avulla.

Vaikka tapahtuma projektina päättyy toteutukseen (Saksala 2015, 178), tulisi projektinhallinnan näkökulmasta aiemmin esiteltyyn malliin lisätä vielä Häyrisen ja Vallon (2016) esittelemä jälkimarkkinointivaihe, osuudeltaan enintään 15 prosenttia kokonaistuotantoajasta. Tapahtumajärjestäjä osoittaa näin arvostusta mukana olleille yhteistyökumppaneille, alihankkijoille, yleisölle ja muille osallistujille. Jälkimarkkinointiin kuuluu aina palautteen kerääminen ja työstäminen, sekä kiitosten osoittaminen. (Häyriinen ja Vallo 2016, 220-225.) Jälkimarkkinointi myös tukee projektin alussa asetettujen tavoitteiden toteutumista.

3.3 Projektina musiikkitapahtuma – järjestämisen erityispiirteet

Musiikkitapahtuma järjestetään samalta pohjalta kuin mikä tahansa muukin tapahtumatuotannon projekti. Aiemmin tekstissä mainitsemani strategiset peruskysymykset (miksi, kenelle, mitä, missä, milloin, kuka) on kysyttävä, jotta luodaan perusteet

musiikkitapahtuman järjestämiselle. Musiikkitapahtuman kohderyhmä on rajattava, ja ajankohta sovittava kohderyhmän mukaiseksi. Koska Suomessa järjestetään paljon yleisötilaisuuksia, joissa musiikki on keskeisessä osassa, tulee sisältösuunnittelussa huomioida erityisesti lähialueen muu tarjonta. (Jyrä 2010, 11-14.)

Musiikkitapahtumaa budjetoitaessa on menoihin huomioitava erityisesti artistin esiintymispalkkio, äänentoiston vuokraaminen ja käyttäminen, mahdolliset lavarakenteet, kuljetukset, tilanvuokrauskulut, ruokailu-, matka- ja majoituskulut esiintyjälle sekä mahdollisesti työntekijöille, sekä tekijänoikeuskorvaukset (Jyrä 2010, 15-18). Esiintymispalkkiot ovat arvonlisäverotonta tuloa (Verohallinto 2017). Mikäli esimerkiksi ohjelmatoimisto myy esiintyjän tapahtumaan, sisältää ohjelmatoimiston laskuttama palkkiosumma yleensä kaikki kulut, kuten matkat, päivärahat ja sosiaalikulut (Jyrä 2010, 19).

Esiintyjä hankittaessa liikkeellä kannattaa olla mieluummin liian aikaisin kuin liian myöhään, ja perussääntö esiintyjien hankinnassa onkin: mitä isompi ja tunnetumpi esiintyjä, sitä aikaisemmin artistihankinta tulee laittaa alulle. Tilataan artisti sitten ohjelmatoimiston kautta tai suoraan artistia kontaktoiden, tulisi kaikissa tapauksissa tehdä esiintyjäsopimus järjestävän tahon ja esiintyjän välille. Sopimuksen tekeminen paitsi turvaa järjestäjän aseman palkkioiden osalta ja velvoittaa osallistujaa saapumaan paikalle, myös ilmentää tapahtuman aikatauluihin, paikkaan ja tekniikkaan liittyvät asiat sekä velvollisuudet. (Jyrä 2010, 21-23.)

Esiintyjästä tulisi statuksesta riippumatta pitää hyvää huolta. Ammattitaitoinen tuottaja tiedustelee esiintyjän toiveita järjestelyistä etukäteen, sekä järjestää tälle enemmän vieraanvaraisen kuin palkollisen kohtelun. Esiintyjän tarpeet on yleensä saatavilla etukäteen raiderina, eli esiintyjän toimesta laadittuna muistilistana. Raidereita on kahdenlaisia: takahuonetarpeet (esimerkiksi tarve virvokkeille, ruualle, peileille tai pyyhkeille) ja teknisiä (esimerkiksi äänentoistolaitteet, sähkö ja valot). Esiintyjälle olisi tärkeää löytyä myös jonkinlainen yleisöltä rauhoitettu ja turvallinen takahuoneta, jossa vähintäänkin keskittyä ennen esitystä ja hengähtää sen jälkeen. (Jyrä 2010, 39-45.)

Jossain vaiheessa tapahtumanjärjestämisprosessia tuottajan on yleensä käsiteltävä tilaan liittyviä asioita. Musiikkitilaisuuden järjestämispaikassa on otettava huomioon muutamia käytännön asioita.

Esitysten tekniset lähtökohdat tarvitsevat aina sähköä. Erityisesti, mikäli tilassa järjestetään harvemmin musiikkitapahtumia, sähkön tarve tulee varmistaa etukäteen. (Jyrä, 2010, 27.) Sähköön ja äänentoistoon liittyvä yksittäinen, huomiota ja mahdollisesti lisätilaa vaativa asia on mikserin sijoittaminen yleensä mahdollisimman keskelle tilaa. Mikseriin liittyy yleensä muita kalliita äänentoistolaitteita, joten tekniikkaa hoitavan teknikon ja laitteiston turvallisuus on taattava. (Jyrä, 2010, 32.) Äänentoistokokonaisuus, ja yleensä myös valot, tilataan tavallisesti äänentoistofirmalta kokonaisuutena. Valot vaativat yleensä sähköä enemmän kuin äänentoisto, joten monet äänentoistofirmat tarjoavat myös valaistuspalvelua pakettina. (Jyrä, 2010, 59, 68.)

4 AINEISTO JA MENETELMÄT

4.1 Osallistuva havainnointi

Vilka (Vilka 2006, 9, 37-38) toteaa havainnoinnin olevan tutkijan tietoista ilmiöiden, asioiden ja tapahtumien aistimista suhteessa siihen, missä ne ilmenevät. Tietoisessa havainnoinnissa tutkijan huomio suuntautuu koko tutkimuskohteeseen, ja tarkkailun on oltava havainnoitaessa nimenomaan tietoista, eikä ainoastaan asioiden ja ilmiöiden näkemistä. Havainnointi on tieteellisen tutkimuksen perusmetodi, ja siten myös yksi laadullisen tutkimuksen tyypillisistä aineistonkeruumuodoista.

Tässä opinnäytetyössä käytetty havainnointimetodi on Vilkan (Vilka 2006, 38, 40, 44) määrittelemää vapaata ja tutkittavan toimintaan mukautuvaa osallistuvaa havainnointia. Vapaan havainnoinnin käyttö tutkimusaineiston keräämisessä on vaativa tapa, ja vaatii tutkijalta paljon ennakkotietoa aiheestaan. Osallistuva havainnointi vaatii tutkijalta osallistumista tutkittavan kohteen toimintaan kohteen ehdoilla sovitun ajanjakson ajan.

Tunnen Teatterikesän työympäristönä ja festivaalin kokonaisuutena jo vuoden 2015 työharjoittelustani pääohjelmiston tuotantoassistenttina, mikä tukee osallistuvan havainnoinnin valintaa tutkimusmenetelmäksi. Vilkan (2006, 45) mukaan onnistunut osallistuva havainnointi edellyttää tutkijan sisäänpääsyä tutkittavaan yhteisöön. Encorebaanan tapauksessa tuotantosuunnittelija on siis avainasemassa toimimaan havaitsijana.

Havainnoinnilla tutkimusaineistonsa kerännyt tutkija kirjoittaa tutkimustekstinsä aina tutkimuksen aikana koottujen *muistiinpanojensa perusteella* (Vilka 2016, 100).

Tuotantosuunnittelijana keräsin havainnointitutkimusaineistoani mahdollisimman reaaliaikaisesti läpi koko työaikani, ja jäsensin sen työpäiväkirjaksi. Vilka (2006, 21-22) mainitseekin tutkimusaineiston keräämisen havainnoinnin avulla olevan niin kuuntelemista, katselemista, haistamista kuin maistamistakin. Materiaalia ja havaintoja voi kerätä esimerkiksi kuva-, esine- ja tekstimateriaaleista, tilanteista, tapahtu-

mista tai ihmisten puheesta tai käyttäytymisestä. Kirjoitettua työpäiväkirjaani täydentävät Teatterikesää varten tuotetut materiaalit, jotka ovat tallessa joko sähköisesti tai printtinä, tai molemmissa muodoissa. Näitä ”dokumenttiaineistoja” (Vilka 2006, 22) ovat Encorebaanaan liittyen muun muassa Teatterikesän tabloid-lehteen ja nettisivuille tuotetut markkinointimateriaalit ohjelmiston esiintyjistä, budjettiversiot, sopimukset, katsojalukuraportoinnit ja valokuvat esityksistä.

4.2 Teemahaastattelut 2.11.2016 ja 24.11.2016

Haastatteluaineisto kerätään puolistrukturoituna teemahaastatteluna kahtena eri ajankohtana syksyllä 2016. Puolistrukturoidussa teemahaastattelussa yksityiskohtaisten kysymysten sijaan haastattelu etenee tiettyjen keskeisten teemojen avulla vapauttaen haastattelun tutkijan näkökulmasta, ja tuoden tutkittavien äänen kuuluviin. Haastattelun teemat ovat kaikille haastateltaville samat, mutta niitä ei ole sidottu vastausvaihtoehtoihin, eli haastateltavat vastaavat omin sanoin teemakysymyksiin. (Hirsjärvi & Hurme 2008, 47-48.)

Haastateltavat ovat Encorebaanan yhteistyökumppaneiden Sokos Hotels Tampereen ja Pirkanmaan Osuuskaupan edustajat, sekä Teatterikesän toiminnanjohtaja. Haastattelujen tarkoituksena on tuottaa asiantuntijatietoa Encorebaanan tuotantoprosessista yhteistyökumppaneiden ja projektiorganisaation johdon, eli tapahtuman mahdollistajien näkökulmista.

Haastattelut toteutetaan parihaastatteluina siten, että molempina ajankohtina on paikalla yksi yhteistyökumppanin edustaja ja yksi Teatterikesän edustaja (toiminnanjohtaja molemmilla kerroilla). Parihaastattelua käytetään usein silloin, kun haastattelun aiheena on molempia osapuolia koskeva asia, ja ryhmähaastattelun alalajina parihaastattelu tuottaa yleensä monipuolista tietoa tutkittavasta ilmiöstä osanottajien usein spontaanien huomioiden kautta (Hirsjärvi & Hurme 2008, 61). Haastattelua tekevän tutkijan täytyy välittää kuva haastateltavan ajatuksista, käsityksistä, kokemuksista sekä tunteista, ja huomioida samalla valinnoissaan sellainen tutkimusmenetelmien joukko, joka parhaiten sopii tutkimusongelman ratkaisuun (Hirsjärvi & Hurme 2008, 39, 41).

Hurmeen ja Hirsjärven (2008, 14) mukaan haastattelu on tutkimuksen aineistonkeruumenetelmänä joustava, ja moniin tarkoituksiin sopiva. Koska haastattelu on laadullinen menetelmä, se tukee myös aiemmin tässä opinnäytetyössä käsiteltyä osallistuvaa havainnointia tutkimusmenetelmänä. Hurmeen ja Hirsjärven (2008, 38-39) tekstistä käy ilmi, että ajoittain erityisesti kenttätutkimuksia, jollaiseksi myös osallistuva havainnointi luetaan, kritisoidaan kapeiksi ja heikoiksi tutkimuksiksi, mikäli ne sisältävät ainoastaan kenttätutkimuksen tuloksia vailla vertailukohtia.

5 KEHITYSEHDOTUKSET ENCOREBAANAN TUOTANTOPROSESSIIN

5.1 Tavoitteiden asettaminen: kohderyhmäajattelu vs. tilat

Haastattelusta käy ilmi, että yhteistyökumppanit ovat tyytyväisiä Encorebaanan toiminta-ajatukseen ja tavoitteisiin. Ilmaisen ravintolafestivaalin on tarkoitus tukea Teatterikesän ohjelmistoa ainoana kuratoituna ja valikoituna ohjelmistona, joka on lisäksi kävijöille pääsymaksuton. Tuotantosuunnittelijan työ koetaan vuosien kokemuksella laadun takaajana pääsymaksuttomuuden rinnalla, vaikka esimerkiksi Jyrä (2010, 16) kyseenalaistaa varovasti pääsymaksuttomuuden tuovan särön tilaisuuden imagoon, jos kyseessä on pieni tilaisuus ilman nimekästä esiintyjää. Haastateltavat nostivat myös esiin tosiasian, ettei Encorebaanan tapahtumapaikkoihin ole normaalisti muutenkaan pääsymaksua, joten maksullisuus voisi näyttäytyä negatiivisena asiana asiakkaille ja yleisölle. Tuotannon tavoitteena on kuitenkin laadukkaan, Teatterikesän muuta ohjelmistoa tukevan sisältökokonaisuuden tuottaminen hieman poikkeavaan ympäristöön kävijöitä kiinnostavasti.

Encorebaanassa tulisi kuitenkin tarkastaa strategisesta suunnittelusta kohderyhmäajattelua. Ohjelmiston sijoittuminen ravintolaympäristöön on tätä ajatellen sekä vahvuus että heikkous, sillä tuotantosuunnittelija kokoaa Encorebaanan esiintyjäehdokkaat ohjelmistopalaveriin ajatellen ensisijaisesti yhteistyökumppaneiden tarjoamia tiloja, joissa esitykset voisivat tapahtua. Tuotantosuunnittelija toimii kuitenkin epävarmuudessa ja aikaisempien vuosien kokemuksen perusteella, sillä ravintolatilat eivät ole näin alkuvaiheessa projektin tuotantosuunnittelua yleensä vielä varmoja. Välillä kuitenkin unohdetaan ajatella koko tapahtuman kohdeyleisöä, joka on pääasiassa muutenkin Teatterikesään osallistuvat kävijät, eivät niinkään ravintoloiden kanta-asiakkaat. Kohderyhmäajattelun tarkastaminen palvelisi molempia osapuolia onnistuessaan tuoden uutta asiakaskuntaa yhteistyökumppaneiden ravintolatiloihin, ja lisäksi entisestään Teatterikesän kävijämäärää.

5.2 Tuotantoprosessin aikataulutus

Encorebaanassa ajankäytön jako suunnitteluvaiheen, toteutusvaiheen ja jälkimarkkinointivaiheen kesken toimii melko hyvin Saksalan (2015) projektinhallinnan kymmenen vaiheen mallin suositusten mukaan. Kokonaisuutena tuotantosuunnittelijan noin 3,5 kuukauden työaika tulee kuitenkin jäsentää huolellisesti eli tuotannon eli prosessien välillä, jottei ohjelmiston laatu kärsi.

Encorebaanan ohjelmistopalaverissa yhteistyökumppaneiden ja järjestäjän kesken päätetään tulevan kesän ohjelmisto, ja tämä palaveri on ollut tapana pitää viime vuosina hyvin lähellä toukokuun loppua. Kyseinen palaveri tulisi siirtää mahdollisuuksien mukaan mieluummin toukokuun alkupuolelle tai puoliväliin. Haastateltavien vastaukset tukivat osallistuvan havainnoinnin huomiota, jonka mukaan toukokuun lopussa vuonna 2016 pidetty palaveri ei antanut tarpeeksi liikkumavaraa riskien hallinnan kannalta. Toimintavuonna tapahtui konkreettinen esimerkki Saksalan (2015) projektinhallinnan kymmenen vaihetta –toimintamallissa esitetyn riskien hallinta -kohdan pettämisessä, josta tilanne uhkasi vaikuttaa tavoitteissa pysymiseen. Tällöin riski liittyi ohjelmasisältöön, kun yksi jo varmistunut esiintyjä joutui peruuttamaan osallistumisensa Encorebaanaan force major -syystä vain pari viikkoa ennen ohjelmiston julkaisua, ja vain pari viikkoa esiintyjän kiinnittämisen jälkeen. Kyseisessä tapauksessa esiintyjien aikaisempi vahvistaminen olisi antanut lisää reagointiaikaa uuden esiintyjän etsimiselle.

Toimintavuonna 2016 ohjelmistopalaverin jälkeen muutettiin vielä myös mukaan ilmoittautuneita ravintolapaikkoja, mikä aiheutti projektinhallinnallisia haasteita erityisesti aikataulutuksen kanssa, leviten sitä kautta osittain muihinkin projektivaiheisiin. Esimerkiksi viimeisenä ohjelmistoon mukaan lisätty ravintola ei lopulta ehtinyt lainkaan mukaan Teatterikesän printtimainontaan, koska projektin aikataulutuksesta johtuen toisessa projektinhallinnan osa-alueessa, eli riippuvuuksien hallinnassa (Saksala 2015, 171) epäonnistuttiin. Kokonaisuus johtui aikaisemmassa kappalessa mainitusta force major –peruuntuksesta, minkä takia alkuperäinen ravintolapaikka vaihdettiin tämän esiintyjän myötä uuteen, johon ei puolestaan ollut vielä ehditty löytää sopivaa esiintyjää, koska kaksi eri tilaa olivat lähtökohdiltaan niin erilaisia. Lopulta printtimainonnasta pois jääminen ei vaikuttanut uuden ravintolan tapah-

tumapäivän kävijämääriin merkittävästi, mutta se aiheutti turhaa painetta projektinhallinnalle. Projektin useat eri vaiheet olisivat siis säästyneet rasitukselta, mikäli aikataulut olisi ollut alun perinkin kohdallaan. Osallistuvan havainnoinnin pohjalta voidaan todeta projektinjohtajan johtajuustaitojen sekä henkilöiden että prosessien osalta korostuvan tällaisissa muutostilanteissa merkittävästi (Saksala 2015, 15-16).

Osallistuva havainnointi osoitti myös, että projektinhallinnan tueksi tulisi ottaa käyttöön Encorebaanan tuotannon vuosikello, jonka ensimmäistä versiota tässä opinäytetyössä onkin hyödynnetty ohjelmiston esittelyssä aiemmin.

5.3 Encorebaanan ohjelmiston sisältösuunnittelu

Tuotekehityksen ydin on tarkkojen ja kirkkaiden havaintojen tekeminen maailmasta, ympärillä tapahtuvista asioista, ilmiöistä ja uusista ajankuvista (Saksala 2015, 132). Encorebaana, kuten mikä tahansa muukin tuotettu ohjelmisto, on tuote-, eli ohjelmasisällöltään tuotantosuunnittelijansa ammattitaidon näköinen projekti. Koska tuotantosuunnittelijan työnkuva on noin 3,5 kuukauden osuus vuodesta, työntekijän sitouttamisessa voi olla haasteita, minkä vuoksi tuotekehitys voi vaarantua vaihtelevien suunnittelijoiden mukaan. Voittoa tavoittelemattoman yhdistyksen rajallisista resursseista johtuen toimenkuvaan valitun tuotantosuunnittelijan tulee lyhyen työsuhteensa aikana hyödyntää henkilöjohtamistaitojensa lisäksi myös asioiden ja prosessien johtamistaitojaan tähdäten miellyttäviin siirtymiin ja hallittavaan kokonaiskuvaan, ollen samalla ideoinnin ja pois laatikosta –ajattelun ytimessä tuotekehityksessä. (Saksala 2015, 129, 133-135.)

Haastattelussa kävi ilmi, että sisällöllisesti vuoden 2016 ohjelmisto onnistui lähes täysin vastaamaan projektille asetettuihin tavoitteisiin. Yhteistyökumppanit ja esiintymispaikat olivat tyytyväisiä esiintyjiin ja järjestäjään, ja esiintyjät puolestaan järjestäjään sekä esiintymispaikkoihin. Jyrän (2010) teoksen pohjalta kootut musiikkitahtuman erityispiirteiden huomioonottaminen projektin suunnitteluvaiheessa tuotti tuloksena onnistuneet toimintamallit alihankkijoiden kanssa sekä työnjaollisesti käytössä olleiden henkilöstöresurssien kesken, mikä puolestaan piti projektinhallinnan suunnitelluissa raameissa.

Haastattelussa nousi esiin myös ohjelmasisällön osallistavuuden kehittämisidea, eli kohderyhmän ottaminen mukaan tapahtumasuunnitteluun. Häyrinen ja Vallo tukevat osallistavaa tapahtumakehittämistä seuraavasti:

”Hyvä idea, jota soisi käytettävän enemmän, on kohderyhmän ottaminen mukaan tapahtuman suunnitteluun esimerkiksi sosiaalisessa mediassa (*co-creation* eli yhdessä luominen). Tällöin saadaan kohderyhmää puhuttelevia tapahtumia ja uusia ideoita. Joskus tällä tavalla syntyy kokonaan uusia tapahtumakonsepteja. Yksi aikamme ilmiöistä, pop up -ravintolat ja pop up -putiikit, ovat syntyneet siten, että järjestäjät ovat halunneet luoda jotakin sellaista, mihin he haluaisivat itse osallistua.” (Häyrinen & Vallo, 2016, 192.)

Encorebaanaan tällainen kehitys olisi helppoa ja perusteltua toteuttaa esimerkiksi sosiaalisen median kautta. Ohjelmiston omilla facebook-sivuilla on noin 100 tykkääjää kirjoitushetkellä, mutta Teatterikesän omien kanavien (facebook ja twitter) kautta esimerkiksi esiintyjien ehdottaminen, ja esimerkiksi pääohjelmiston lippuarvonnin järjestäminen ehdottaneille palkinnoksi on erittäin varteenotettava vaihtoehto osallistavassa sisältökehityksessä. Tällainen kokeilu lisäisi myös Encorebaanan tunnettua yleisesti.

Saksala (2015, 47) toteaa tuottajan työssä olevan usein hyötyä laajasta elämäkokemuksesta, monipuolisesta koulutuksesta ja työkokemuksesta, kokemuksen antamasta itsetuntemuksesta sekä –luottamuksesta. Koska onnistuneen tapahtumajärjestämisen kulmakiviä on tavoitteellinen sisältösuunnittelu, voidaan osallistuvan havainnoinnin pohjalta todeta Saksalan väitteen pitävän paikkansa. Mitä useammin saman tapahtuman projektinjohtajana toimii, sitä paremmat mahdollisuudet tapahtumalla on kehittyä. Ensi vuonna Encorebaanan sisältösuunnittelussa ja esiintyjäehdokkaiden keräämisessä kannattaa ehdottomasti ottaa huomioon esimerkiksi Suomi100 –juhlavuoden teemat.

5.4 Tiedotus- ja markkinointisuunnitelma

Sekä haastatteluiden että osallistuvan havainnoinnin perusteella voidaan osoittaa tiedotuksen ja markkinoinnin olevan yksi Encorebaanan merkittävimpiä projektinhallinnallisia kehityskohteita. Projektinhallinnan kymmenen vaiheen mallin mukaan

tuotannolle tulisi laatia oma tiedotus – ja markkinointisuunnitelma talousarvioineen jo suunnitteluvaiheessa (Saksala 2015, 177). Encorebaana on Teatterikesän tiedotus- ja markkinointisuunnitelmassa mukana tapahtuman nettisivuilla sekä lähes kaikessa tapahtuman printtimainonnassa (muun muassa ostettu mainostila, tapahtuman oma tabloid-lehti, flyerit, julisteet ja standyt), mutta tällä hetkellä konkreettista omaa suunnitelmaa ohjelmistolla ei ole lainkaan.

Teatterikesän voittoa tavoittelemattoman luonteen jälleen huomioon ottaen Encorebaanankaan markkinointiin ja tiedotukseen ei ole tarjolla ylimääräistä budjettivaroa. Tämän takia välittömänä kehitysideana on sekä haastatteluiden että osallistuvan havainnoinnin pohjalta ehdotettava vähintään sosiaalisen median markkinointisuunnitelman tekemistä vain Encorebaanaa varten. Sosiaalinen media on osaavan viestijän käsissä nopea, monipuolinen ja kustannustehokas, ja sillä voi saavuttaa suuriakin joukkoja (Saksala 2015, 186).

Myös yhteistyökumppanisopimuksessa olevat markkinointiviestinnän velvollisuudet sekä Sokos Hotels Tampereen, Pirkanmaan Osuuskaupan että Teatterikesän kioskien pitäisi kirjata yhteisesti markkinointiviestintäsuunnitelmaksi. Näin saataisiin selkeästi tietoa, miten markkinointia voisi parhaiten toteuttaa ja hyödyntää ennen tapahtumaa, sen aikana ja jälkeen (Häyrinen & Vallo 2016, 69).

Encorebaanan omaan markkinointisuunnitelmaan tulisi siis koostaa ainakin seuraavat asiat:

- Teatterikesän tiedotustiimin tuottama Encorebaanan visuaalinen materiaali
- Teatterikesän tiedotustiimin hoitama markkinointiviestintä aikatauluineen
- yhteistyökumppaneiden kanavien markkinointiviestintä aikatauluineen
- sosiaalisen median markkinointiviestintäsuunnitelma.

6 POHDINTA

Tässä kappaleessa pohdin opinnäytetyöprosessia haasteineen sekä valitsemani projektinhallinnallisen näkökulman toimivuutta ohjelmiston kehitysideoiden hankkimisessa.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tuotantosuunnittelijan työhöni pohjautuvan osallistuvan havainnoinnin sekä yhteistyökumppaneiden ja järjestäjäorganisaation haastattelujen perusteella kerätä tietoa Encorebaanan tuotantoprosessista ja tehdä kehitysehdotuksia tulevaisuutta varten. Tavoitteena oli soveltaa tapahtumatuotannon projektinhallintamallia Encorebaanan tapaukseen, ja saada tulokseksi konkreettisia kehitysehdotuksia tulevaisuutta varten.

Opinnäytetyöprosessi kokonaisuutena oli kiinnostava ja opettavainen, ja itselleni uusi tapa tuottaa tekstiä. Aineistonkeruuvaihe tuli todella luontevasti työn ohessa, ja koin sen helpoksi tavaksi jäsentää työelämäkokemusta aineistoksi. Analysointi oli hieman haastavampaa, mutta tässä mielessä oli hyvä tehdä laadullista tutkimusta, koska analysointimenetelmät olivat lopulta melko laajat.

Mielestäni työn hankalin vaihe oli lopulta jäsentää havainnoin keräämiäni kehitysideoita tekstiin. Jäsentäminen olisi ollut huomattavasti helpompaa, jos aineiston analyysissa olisin tullut siihen tulokseen, että tapahtuman projektinhallinnan kaikilla osa-alueilla olisi ollut Encorebaanassa kehitettävää. Näin ei (onneksi) ollut, mutta tuotti lisätyötä yhdistää kaksi keskenään työelämässä korreloivaa asiaa osaksi teoriaa, vaikka kaikki asiat teoriapohjasta löytyivät. Koen valitsemani projektinhallinnan mallin soveltuneen hyvin Encorebaanan tarkoituksiin, ja sain siihen vertailemalla kaipaamiani konkreettisia kehitysehdotuksia, eli opinnäytetyön tavoitteet täyttyivät.

Jälkikäteen tarkasteltuna opinnäytetyötäni olisi voinut myös tiivistää, ja keskittyä esimerkiksi markkinointiviestinnän suunnitelman kehittämiseen ohjelmistolle. Toisaalta koen tällaisen yleisemmän tuotantoprosessin tarkastelun työelämän kannalta hyödyllisempänä vaihtoehtona. Koska toimin itse jälleen Encorebaanan tuotantosuunnittelijana kesällä 2017, voin hyödyntää kehitysehdotuksista kaikki juuri sellaisina, kuin olen ne opinnäytetyöprosessin aikana kokenut. Lisäksi pystyn kesän jälkeen

refleктоimaan mahdollisia lisäkehityskohteita sekä arvioimaan, oliko kehittämiskoh-teisiin tarttumisesta lopputuloksen ja tuotantoprosessin sujuvuuden kannalta mer-kittävää eroa.

Opinnäytetyöprosessi syvensi projektiosaamistani, sekä tarjosi lähdekirjallisuuden kautta useita uusia toimintamalleja hyödynnettäväksi omassa työssäni tapahtuma-tuottajana. Tämän opinnäytetyön tekemisen jälkeen minulla on paremmat lähtökoh-dat tapahtumaprojektien hahmottamiselle erityisesti kokonaisuuksina ja elävinä pro-sesseina, joissa yksikään osa-alue ei toimi muista täysin erillään. Uskon tämän li-säävän tuotannollista ammattiosaamistani tulevaisuudessa.

LÄHTEET

- Arvonlisäverotuksen ulkopuolelle jäävä toiminta. Ei julkaisuaikaa. Verohallinto. [Viitattu 11.5.2017]. Saatavana: www.vero.fi/fi-FI/Yritys_ ja_yhteisoasiakkaat/Osa- keyhtio_ ja_osuuskunta/Arvonlisaverotus
- Festivaalien käyntimäärät 2016. Ei julkaisuaikaa. Finland Festivals. [Viitattu 18.3.2017]. Saatavana: www.festivals.fi/tilastot/festivaalien-kaeyntimaeaeraet-2016
- Häyrinen, E. & Vallo, H. 2016. Tapahtuma on tilaisuus: tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. 5. uudistettu laitos. Helsinki: Tietosanoma
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2008. Tutkimushaastattelu: teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.
- Info – Historia. Ei julkaisuaikaa. Tampereen Teatterikesä. [Viitattu: 18.3.2017]. Saatavana: <http://www.teatterikesa.fi/info/>.
- Info - Teatterikesä lyhyesti. Ei julkaisuaikaa. Tampereen Teatterikesä. [Viitattu: 18.3.2017]. Saatavana: <http://www.teatterikesa.fi/info/>.
- Jyrä, J. 2010. Nupit kaakkoon – musiikkitilaisuuden järjestäminen. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Kotimaa.
- Parviainen, S & Rosendahl, H. 2016. Keskustelu. Marraskuu 2016.
- Saksala, E. 2015. Tuottajan käsikirja. Helsinki: Like Kustannus.
- Tampereen Teatterikesä 2016 ohjelmalehti. 27.4.2016. Hallinto ja henkilökunta. Tampere: Alma Manu.
- Tampereen Teatterikesä ry. 2016. Toimintakertomus 1.11.2015-31.10.2016. Tampere.
- Vilka, H. 2006. Tutki ja havainnoi. 1.-2. painos. Kustannusosakeyhtiö Tammi.

AINEISTOT

Tampereen Teatterikesä ry. 2017. Dokumenttivarasto / Encorebaana. Tampere. Julkaisematon arkisto.

Teemahaastattelut. 2016. Yhteistyökumppaneille sekä projektin organisoijalle toteutetut haastattelut. Julkaisematon.

Työpäiväkirja, Salla Kettula: osallistuva havainnointi työelämässä. 2016. Tampere. Julkaisematon.

